

Under 17de September d. N. har det ærede Ministerium begæret en Udtalelse fra undertegnede Direktion for Statsseminariet i Sonstrup saa vel som fra Forstanderen for nævnte Seminarium om Omlæggelsen af Skolelærereksamen fra den nu bestaaende Eksamenkommission til Seminarierne i Forbindelse med tvende andre Seminarierne vedkommende Spørgsmaal. Direktionen har afkrævet Forstander, Provst Tidemand sin Erklæring, der er afgiven under 31te f. N. og findes vedlagt. Direktionen skal derefter udtale sig om de tre Hovedspørgsmaal.

I. Med Seminarieforstanderen maa Direktionen være enig om, at vedkommende Eksamen vil give et paalideligere Resultat og paa samme Tid thnge mindre paa Eleverne ved at afholdes af deres Lærere paa Seminarierne, selvfølgelig under en alvorlig og indgaaende Kontrol af en dertil beskikket Censurkommission. Saa unge Menneſter som de, om hvilke her er Tale, og paa det Udvillingſtrin, som af dem fordres, maa aldeles væſentlig modtage deres Lærdom i Tro og Tillid til deres Lærere, ere ude af Stand til ſelv at underſøge og bedømme Lærdommens Rigtighed og Værd. Som det derfor er af ſtorſte Vigtighed, at de anbetros ſaadanne Lærere, der ſaa vel ved deres grundige Kundſkab ſom ved deres Karakter og Perſonlighed fortjene ſaadan Tillid, ſaa megen Vægt maa der ogſaa lægges paa, at denne Tillid styrkes hos Eleverne, og dertil vil det være et virkſomt Middel, naar diſſe vide, at deres Eksamen, og dermed for en ikke ringe Del deres Fremtids Ve og Vel afhænger af, hvorvidt de tilegne ſig, hvad diſſe Lærere meddele dem. Denne Meddelelſe kan ogſaa blive ſyldigere og mere begrundet, naar Læreren ved Eksamen kan lade dem lægge for Dagen, hvad Eleverne vide og virkelig have tilegnet ſig, end naar de drives til fornemmelig at lægge Vind paa, at Eleverne have Svar rede paa de Spørgsmaal, der idelig vende tilbage, hvilket maa være Tilfældet med en Eksamenkommiſſions, naar denne vil være retfærdig og henſynsfuld, da den i ſaa Tilfælde maa holde ſig til kurrente Spørgsmaal, ſom alle bør kunne beſvare.

Ved Statsſeminarierne vilde det viſtnok ikke være betænkligt at overdrage Eksamens Afholdelſe til diſſe, og ved Friſeminarierne maatte man formentlig kunne tage ſaadanne Kauteler, at man kunde give et begrændſet, men tilſtrækkelig ſtort Antal af diſſe ſamme Ret. Banſkeligere vil det blive at ordne Sagen for Privatifter, der upaatvibelig, naar Omordningen finder Sted, maa tage deres Eksamen ved Seminarierne, hvor det ikke kan nægtes, at de ville være ugunſtigere ſtillede end Eleverne, der eksamineres af deres egne Lærere. Men her bliver det Spørgsmaalet, om den private Forberedelſe til Skolelærergerningen i det hele kan holde Maal med Seminariernes. Hvis dette mindre er Tilfældet, da maa det erindres, at Eksamen ikke gaar ud paa at give en ung Mand en Dom om ſine Evner og Kundſkaber, men paa at ſikre Skolerne brugbare og dygtige Lærere. Det er Skolernes Lærv, der paa forſte Haand maa holdes for Dje, og forſt derefter Lærernes. Stulde f. Eks. en Privatift, der ſtod lige i Kundſkaber med en Seminarieelev, ſaa en ringere Karakter ved Eksamen end denne paa Grund af, at den ſidſte eksamineredes af ſine egne Lærere, da blev Spørgsmaalet, om denne ſidſte ikke virkelig, ved at have gennemgaaet et Seminarium, havde Sandſynligheden for ſig at blive en dygtigere Lærer. I ſaa Fald blev det jo netop det forrette Udfald af Eksamen, naar Eleven erklæredes for „meget duelig“ og Privatiftten maatte nøjes med „duelig“. Man bør tiltro Seminarierne, at de ikke med Bevindſthed og Forſæt ville være uretfærdige og ubillige mod Privatifterne. Naar Hovedvægten, ſom den bør, lægges paa at ſtaffe Skolerne de bedſt mulige Lærere, da formene vi, at dette bør ſke ved at henlægge Eksamen til Seminarierne. Sammenſtillingen med de univerſitetsſtuderendes Embedſekſamen lader